

Návrh

Z Á K O N

z 2022

o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje platenie poplatkov za znečisťovanie ovzdušia.

§ 2

Poplatková povinnosť

Poplatok za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len „poplatok“) platí za podmienok ustanovených v zákone právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ, ktorá prevádzkuje stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia¹⁾ (ďalej len „prevádzkovateľ“) začlenený ako veľký zdroj²⁾, stredný zdroj³⁾, a ak to ustanoví obec vo všeobecne záväznom nariadení, aj vybraný malý zdroj⁴⁾ uvedený v prílohe č. 3.

§ 3

Určenie poplatku pre veľký zdroj a stredný zdroj a jeho výpočet

(1) Poplatok prevádzkovateľa sa určuje za znečisťovanie ovzdušia veľkým zdrojom a stredným zdrojom

- a) za predchádzajúci kalendárny rok alebo
- b) za obdobie prevádzky zdroja v príslušnom roku, do dátumu, ku ktorému došlo k zmene prevádzkovateľa zdroja alebo k zániku zdroja.

(2) Poplatok za veľký zdroj a stredný zdroj sa určí na základe údajov oznámených podľa § 5 ods. 1 až 4 za všetky znečisťujúce látky podliehajúce poplatkovej povinnosti vypustené do ovzdušia (ďalej len „znečisťujúce látky“) uvedené v prílohe č. 1, výpočtom ustanoveným v prílohe č. 2, pričom

- a) základný poplatok pre znečisťujúcu látku je uvedený v tabuľke č. 1,
- b) kompenzačný koeficient uvedený v tabuľke č. 2 sa uplatňuje podľa roku vypustenia znečisťujúcich látok; od roku 2031 kompenzačný koeficient zahŕňa aj mieru inflácie od roku 2030,

¹⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 137/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 137/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 137/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- c) poplatok za vypustené množstvo oxidu uhoľnatého sa počíta len z veľkých zdrojov a stredných zdrojov
 - 1. nezarađených do systému obchodovania s emisnými kvótami⁵⁾ a
 - 2. zarađených do systému obchodovania s emisnými kvótami, ak ide o emisie zo spaľovania biomasy a bioplynu,
- d) pri výpočte poplatku za znečisťujúcu látku z veľkého zdroja a stredného zdroja, pre ktorú sú určené odchylné hodnoty z emisných limitov podľa osobitného predpisu,⁶⁾ sa použije aj koeficient odchylné hodnoty $K_{OH} = 3$,
- e) poplatková povinnosť za znečisťujúce látky sa uplatňuje aj počas skúšobnej prevádzky zdroja,
- f) poplatok za každý zdroj sa zaokrúhľuje na celé euro smerom nadol.

(3) Ročný poplatok prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja pozostáva zo súčtu poplatkov podľa odseku 1 písm. a) za všetky ním prevádzkované veľké zdroje a stredné zdroje v jednom okrese.

(4) Okresný úrad určí poplatok rozhodnutím, ako

- a) ročný poplatok podľa odseku 3 alebo
- b) poplatok za zdroj podľa odseku 1 písm. b) za obdobie prevádzky v príslušnom roku.

§ 4

Určenie poplatku pre malý zdroj a jeho výpočet

(1) Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť poplatkovú povinnosť podľa § 2 pre prevádzkovateľov, ktorí prevádzkujú malé zdroje umiestnené na území danej obce a upraviť podrobnosti týkajúce sa poplatkovej povinnosti.

(2) Poplatok prevádzkovateľa sa určuje za znečisťovanie ovzdušia vybraným malým zdrojom za predchádzajúci kalendárny rok. ustanoveným výpočtom na základe údajov oznámených podľa § 5 ods. 5 a zaokrúhľuje sa na celé euro smerom nadol. Vybrané malé zdroje a výpočet poplatku sú uvedené v prílohe č. 3.

(3) Ročný poplatok prevádzkovateľa malého zdroja pozostáva zo súčtu poplatkov za všetky ním prevádzkované vybrané malé zdroje v jednej obci.

(4) Obec môže všeobecne záväzným nariadením oslobodiť od poplatkovej povinnosti podľa odseku 1 prevádzkovateľa malého zdroja, ak ide o štátny orgán, obec, vyšší územný celok, rozpočtovú organizáciu alebo ide o zdravotnícke, školské, sociálne, cirkevné alebo charitatívne zariadenie.

(5) Obec určí poplatok rozhodnutím ako ročný poplatok podľa odseku 3.

⁵⁾ § 2 písm. e) zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁶⁾ § 22 ods. 6 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 5

Oznamovanie údajov

(1) Prevádzkovateľ veľkého zdroja alebo stredného zdroja každoročne do 28. februára oznámi v elektronickej podobe

- a) úplné a pravdivé údaje o celkových množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia v predchádzajúcom roku za každý veľký zdroj a každý stredný zdroj prevádzkovaný v okrese, zistené ustanoveným spôsobom a schváleným postupom podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- b) poplatok za zdroj podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ročný poplatok za všetky zdroje prevádzkované v jednom okrese podľa § 3 ods. 3.

(2) Údaje podľa odseku 1 prevádzkovateľ predkladá ako súčasť oznámenia podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(3) Pri zmene prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja je pôvodný prevádzkovateľ povinný do 20 dní od vykonania zmeny oznámiť túto skutočnosť príslušnému okresnému úradu vrátane údajov podľa odseku 1 písm. a) potrebných na určenie poplatku podľa § 3 ods. 4 písm. b) a výpočet tohto poplatku spôsobom podľa odseku 2, pričom od roku 2031 sa na výpočet poplatku použije kompenzačný koeficient platný pre predchádzajúci rok; prevádzkovateľ okresnému úradu súčasne oznámi aj dátum zmeny a názov nového prevádzkovateľa.

(4) Zánik veľkého zdroja alebo stredného zdroja je prevádzkovateľ povinný oznámiť do 20 dní príslušnému okresnému úradu vrátane údajov podľa odseku 1 písm. a) potrebných na určenie poplatku podľa § 3 ods. 4 písm. b) a výpočet tohto poplatku spôsobom podľa odseku 2, pričom od roku 2031 sa na výpočet poplatku použije kompenzačný koeficient platný pre predchádzajúci rok. Ak prevádzkovateľ prevádzkuje aj iný veľký alebo stredný zdroj v danom okrese, je povinný oznámiť údaje podľa odseku 1 písm. a) v termíne podľa odseku 1.

(5) Prevádzkovateľ malého zdroja každoročne do 28. februára písomne oznámi príslušnej obci úplné a pravdivé údaje potrebné pre výpočet poplatku podľa prílohy č. 3 za predchádzajúci rok za všetky ním prevádzkované vybrané malé zdroje v jednej obci.

§ 6

Platenie poplatkov a zánik poplatkovej povinnosti

(1) Poplatková povinnosť nevzniká, ak výška poplatku

- a) prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja podľa § 3 ods. 4 je menej ako 500 eur,
- b) prevádzkovateľa malého zdroja podľa § 4 ods. 4 je menej ako 100 eur.

⁷⁾ § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 137/2010 Z. z.

⁸⁾ § 15 ods. 1 písm. e) zákona č. 137/2010 Z. z.

(2) Ročný poplatok prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja sa platí na účet Environmentálneho fondu (ďalej len „fond“) takto:

- a) od 500 eur do 4 999 eur ročného poplatku jednorazovo do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia podľa § 3 ods. 4,
- b) od 5 000 eur do 99 999 eur ročného poplatku v štvrtročných splátkach vo výške jednej štvrtiny ročného poplatku najneskôr do konca príslušného kalendárneho štvrťroka,
- c) od 100 000 eur ročného poplatku v mesačných splátkach vo výške jednej dvanástiny ročného poplatku najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca.

(3) Prevádzkovateľ veľkého zdroja alebo stredného zdroja až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení ročného poplatku je povinný platiť poplatok podľa vlastného výpočtu v splátkach podľa odseku 2 písm. b) alebo písm. c). Preplatky v splátkach poplatku si prevádzkovateľ odpočíta zo splátok platených po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o určení ročného poplatku a nedoplatky doplatí v prvej splátke po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(4) Preplatky v splátkach poplatku platených do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení ročného poplatku, ktoré nemožno zúčtovať podľa odseku 3, zúčtuje fond po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o určení ročného poplatku a preplatok vráti prevádzkovateľovi veľkého zdroja alebo stredného zdroja do 60 dní od doručenia žiadosti o vrátenie preplatku, alebo do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, ak žiadosť nebola podaná. Fond nevráti preplatok do výšky 5 eur.

(5) Pri zmene prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja je pôvodný prevádzkovateľ povinný zaplatiť okrem ročného poplatku určeného podľa § 3 ods. 4 písm. a) aj poplatok určený podľa § 3 ods. 4 písm. b). Tento poplatok sa platí jednorazovo alebo v splátkach v termínoch určených rozhodnutím okresného úradu.

(6) Pri zániku veľkého zdroja alebo stredného zdroja je prevádzkovateľ povinný zaplatiť okrem ročného poplatku určeného podľa § 3 ods. 4 písm. a) aj poplatok podľa § 3 ods. 4 písm. b). Tento poplatok sa platí jednorazovo alebo v splátkach v termínoch určených rozhodnutím okresného úradu.

§ 7

Pokuty

(1) Za nesplnenie povinností podľa § 5 ods. 3 a 4 uloží okresný úrad prevádzkovateľovi veľkého zdroja alebo stredného zdroja pokutu od 100 eur do 1 000 eur.

(2) Za nesplnenie povinností podľa § 5 ods. 5 obec uloží prevádzkovateľovi malého zdroja pokutu od 50 eur do 1 000 eur.

(3) Pokutu podľa odseku 1 a 2 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa príslušný orgán ochrany ovzdušia o porušení povinností dozvedel, najneskôr do troch rokov od porušenia tejto povinnosti.

(4) Pokuty uložené podľa odseku 1 sú príjmom okresného úradu. Pokuty uložené podľa odseku 2 sú príjmom obce.

§ 8

Príjemca poplatku

(1) Poplatky platené prevádzkovateľom veľkého zdroja alebo stredného zdroja sú príjmom fondu.

(2) Poplatky platené prevádzkovateľom vybraného malého zdroja sú príjmom rozpočtu obce.

§ 9

Konanie vo veciach určenia poplatkov a uloženia pokuty

(1) Na konanie vo veciach určenia poplatkov a uloženia pokuty podľa tohto zákona sa vzťahuje správny poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Oznámenie podľa § 5 ods. 1, 3 a 4 je návrhom na začatie konania vo veci určenia poplatku podľa odseku 1. Konanie sa začína dňom prvého oznámenia údajov prevádzkovateľom veľkého zdroja alebo stredného zdroja vložением do databázy Národného emisného informačného systému.

(3) Okresný úrad vydá rozhodnutie podľa § 3 ods. 4 písm. a) do 31. mája kalendárneho roka. Okresný úrad konanie vo veciach určenia poplatkov zastaví, ak zistí, že poplatková povinnosť podľa § 6 ods. 1 písm. a) zanikla. Proti rozhodnutiu o zastavení konania sa nemožno odvolať.

(4) Oznámenie podľa § 5 ods. 5 je návrhom na začatie konania vo veci určenia poplatku podľa odseku 1. Konanie sa začína dňom doručenia oznámenia prevádzkovateľa vybraného malého zdroja.

(5) Obec vydá rozhodnutie podľa § 4 ods. 6 do 31. mája kalendárneho roka. Obec konanie vo veciach určenia poplatkov zastaví, ak zistí, že poplatková povinnosť podľa § 6 ods. 1 písm. b) zanikla. Proti rozhodnutiu o zastavení konania sa nemožno odvolať.

(6) Obec v konaniach podľa tohto zákona rozhoduje v prenesenom výkone štátnej správy.

§ 10

Prechodné ustanovenie

(1) Na konanie začaté pred účinnosťou tohto zákona sa vzťahujú doterajšie predpisy.

(2) Pre stredné a veľké zdroje znečisťovania, ktoré spaľujú hnedé uhlie majúce pôvod na území Slovenskej republiky v množstve nad 30 % ročnej spotreby, platí osobitná poplatková povinnosť s použitím osobitného kompenzačného koeficientu uvedeného v tabuľke č. 2 prílohy č. 2.

(3) Osobitná poplatková povinnosť podľa odseku 1 platí pre znečisťujúce látky vypustené do ovzdušia v kalendárnom roku 2022 a 2023.

§ 11

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení zákona č. 61/2001 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 478/2002 Z. z., zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 571/2005 Z. z., zákona č. 203/2007 Z. z., zákona č. 529/2007 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z., zákona č. 286/2009 Z. z., zákona č. 409/2014 Z. z. a zákona č. 194/2018 Z. z.

§ 12

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2023.

ZNEČISŤUJÚCE LÁTKY PODLIEHAJÚCE POPLATKOVEJ POVINNOSTI

Tuhé znečisťujúce látky⁹⁾ (TZL)

Oxidy síry vyjadrené ako oxid siričitý (SO₂)

Oxidy dusíka vyjadrené ako oxid dusičitý (NO_x)

Oxid uhoľnatý (CO)

Amoniak (NH₃)

Organické látky v plynnej fáze vyjadrené ako celkový organický uhlík¹⁰⁾ (TOC)

⁹⁾ ... vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

¹⁰⁾ ... vyhlášky č. .../... Z. z.

VÝPOČET VÝŠKY POPLATKU PREVÁDZKOVATEĽA VEĽKÉHO ZDROJA ALEBO STREDNÉHO ZDROJA

Výpočet poplatku za množstvo znečisťujúcej látky (i) vypustenej z veľkého zdroja a stredného zdroja je uvedený v časti A.

Výpočet poplatku za zdroj je uvedený v časti B.

Výpočet ročného poplatku prevádzkovateľa je uvedený v časti C.

Základné poplatky pre jednotlivé znečisťujúce látky sú uvedené v tabuľke č. 1.

Kompenzačné koeficienty sú uvedené v tabuľke č. 2.

A. Výpočet poplatku za znečisťujúcu látku vypustenú z veľkého zdroja a stredného zdroja

$$P_{ZLi} = K_K \cdot K_{OH} \cdot ZP_{ZLi} \cdot M_{ZLi}$$

P_{ZLi} - poplatok za znečisťujúcu látku (i) vypustenú zo zdroja, pričom poplatok za vypustené množstvo oxidu uhoľnatého (CO) sa počíta len z veľkých zdrojov a stredných zdrojov:

1. nezaraďených do systému obchodovania s emisnými kvótami⁴⁾ a
2. zaraďených do systému obchodovania s emisnými kvótami, ak ide o spaľovanie biomasy a bioplynu

ZP_{ZLi} - základný poplatok pre znečisťujúcu látku (i) podľa tabuľky č. 1;

K_K - kompenzačný koeficient podľa tabuľky č. 2, platný pre rok, v ktorom boli znečisťujúce látky skutočne vypustené

K_{OH} - koeficient odchylnej hodnoty podľa § 3 ods. 2 písm. d) ($K_{OH} = 3$) sa použije len pre výpočet poplatku za tú znečisťujúcu látku, pre ktorú je učený emisný limit ako odchýlna hodnota; v ostatných prípadoch sa tento koeficient nepoužije

M_{ZLi} - množstvo znečisťujúcej látky (i) vypustenej z veľkého zdroja alebo stredného zdroja

B. Výpočet poplatku za veľký zdroj a stredný zdroj

Poplatok prevádzkovateľa za jeden zdroj (Z) sa vypočíta ako súčet poplatkov za jednotlivé znečisťujúce látky (i) podliehajúce poplatkovej povinnosti podľa nižšie uvedeného vzťahu. Podľa § 3 ods. 2 písm. f) sa poplatok za zdroj (P_Z) zaokrúhľuje na celé euro smerom nadol.

$$P_Z = \sum_i P_{ZLi}$$

P_Z - poplatok za zdroj (Z)

P_{ZLi} - poplatok za znečisťujúcu látku (i) vypustenú zo zdroja

C. Ročný poplatok prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja

Ročný poplatok prevádzkovateľa sa vypočíta podľa nižšie uvedeného vzťahu ako súčet poplatkov za všetky veľké zdroje a stredné zdroje prevádzkované v jednom okrese.

$$P_R = \sum_Z P_Z$$

P_R - ročný poplatok prevádzkovateľa za všetky ním prevádzkované veľké zdroje a stredné zdroje v okrese

P_Z - poplatok za zdroj (Z)

Tabuľka č. 1: Základné poplatky pre znečisťujúce látky podliehajúce poplatkovej povinnosti

Znečisťujúca látka	Základný poplatok [€/ t]
Tuhé znečisťujúce látky	330
Oxidy síry vyjadrené ako oxid siričitý	130
Oxidy dusíka vyjadrené ako oxid dusičitý	100
Oxid uhoľnatý	60
Amoniak	60
Celkový organický uhlík	260

Tabuľka č. 2: Kompenzačné koeficienty K_K pre znečisťujúce látky podliehajúce poplatkovej povinnosti

Rok vypustenia emisií	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 a ďalšie roky
K_K pre TZL, SO ₂ , NO _x , CO, TOC	0,5	0,6/0,5*	0,7	0,85	1	1,25	1,5	1,75	2	2 + započítanie miery inflácie voči roku 2030
K_K pre NH ₃	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Kompenzačný koeficient platný pre osobitnú poplatkovú povinnosť podľa § 10.

VYBRANÉ MALÉ ZDROJE A VÝPOČET POPLATKU PREVÁDZKOVATEĽA VYBRANÉHO MALÉHO ZDROJA

A. Vybrané malé zdroje

1. Spaľovacie zariadenia alebo iné technologické celky spaľujúce čierne uhlie alebo koks
2. Spaľovacie zariadenia alebo iné technologické celky spaľujúce hnedé uhlie
3. Spaľovacie zariadenia alebo iné technologické celky spaľujúce biomasu
4. Nanášanie náterov na povrchy, lakovanie s projektovanou spotrebou organických rozpúšťadiel v t/rok < 0,6 t/rok
5. Povrchová úprava vozidiel s celkovou spotrebou organického rozpúšťadla < 0,5 t/rok
- autoopravárenstvo
6. Odmasťovanie a čistenie povrchov kovov, elektrosúčiastok, plastov a iných materiálov vrátane odstraňovania starých náterov organickými rozpúšťadlami s projektovanou spotrebou v t/rok < 0,6 t/rok

B. Oznamované údaje a základný poplatok pre výpočet poplatku prevádzkovateľa vybraného malého zdroja

	Vybrané malé zdroje	Oznamovaný údaj pre výpočet poplatku malého zdroja	Jednotka vzťažnej veličiny	Základný poplatok Z_{MZ}
1	Spaľovacie zariadenia a iné technologické celky spaľujúce čierne uhlie alebo koks	Množstvo spáleného paliva	t/r	10 €/t
2	Spaľovacie zariadenia a iné technologické celky spaľujúce hnedé uhlie	Množstvo spáleného paliva	t/r	12 €/t
3	Spaľovacie zariadenia a iné technologické celky spaľujúce biomasu	Množstvo spáleného paliva	t/r	8 €/t
4	Nanášanie náterov na povrchy, lakovanie s projektovanou spotrebou organických rozpúšťadiel < 0,6 t/rok	Množstvo spotrebovaných organických rozpúšťadiel vrátane obsahu organických rozpúšťadiel v náterových látkach	kg/r	0,3 €/kg
5	Povrchová úprava vozidiel s celkovou spotrebou organického rozpúšťadla < 0,5 t/rok - autoopravárenstvo	Množstvo spotrebovaných organických rozpúšťadiel vrátane obsahu organických rozpúšťadiel v náterových látkach	kg/r	0,3 €/kg
6	Odmasťovanie a čistenie povrchov kovov, plastov a iných materiálov vrátane odstraňovania starých náterov organickými rozpúšťadlami s projektovanou spotrebou < 0,6 t/rok	Množstvo spotrebovaných organických rozpúšťadiel	kg/r	0,3 €/kg

C. Výpočet poplatku prevádzkovateľa vybraného malého zdroja

Poplatky za jednotlivé vybrané malé zdroje sa vypočítajú podľa nižšie uvedeného vzťahu. Poplatok za každý zdroj (P_Z) sa zaokrúhľuje na celé euro smerom nadol.

$$P_{MZ} = V_{MZ} \cdot Z_{MZ}$$

P_{MZ} - poplatok za vybraný malý zdroj

V_{VZ} - oznamovaný údaj za vybraný malý zdroj – vzťažná veličina pre výpočet poplatku

Z_{MZ} - základný poplatok za vybraný malý zdroj

D. Ročný poplatok

Ročný poplatok prevádzkovateľa vybraného malého zdroja sa vypočíta podľa nižšie uvedeného vzťahu ako súčet poplatkov za všetky ním prevádzkované vybrané malé zdroje v jednej obci.

$$P_R = \sum P_{MZ}$$

P_R - ročný poplatok

P_{MZ} - poplatok za vybraný malý zdroj